

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.005/2026/5.

A felperesek:

Felperes1 (cím2) I. rendű

Felperes2 (cím3) II. rendű

A felperesek képviselője:

Oppenheim Ügyvédi Iroda (cím8)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda (cím10)

A per tárgya:

személyiségi jogok megsértéséből eredő igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék P.20.459/2024/22.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes; 24.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatja. Az alperes által fizetendő eljárási illeték összegét 317.605 (háromszáztizenhétezer-hatszázöt) forintra felemeli, az alperest terhelő, a felperesek javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 3.090.669 (hárommillió-kilencvenezer-hatszázhatvankilenc) forintra leszállítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az jelen határozat keltétől számított 60 napon belül a Magyar Államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a 541.768 (ötszáznegyvenegyezer-hétszázhatvannyolc) forint feljegyzett fellebbezési illetéket azzal, hogy közleményként tüntesse fel az ítéltábla megnevezését, ezen bírósági ügyszámot, valamint az adószámát.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. r. felpereseknek 1.356.050 (egymillió-háromszázötvenhatezer-ötven) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek testvérek. Az I. r. felperes Politikus1 édesapja, a II. r. felperes Politikus1 nagybátyja. Az I. r. felperes évtizedek óta ügyvédként tevékenykedik, a II. r. felperes korábban Város1en önkormányzati képviselő volt.

[2] A II. r. felperes a cég1. Kft. (korábban Cég2. Kft.) tagja. A kft. képviselét az I. r. felperes látta el. A kft. üzletrészenek 70 %-át 2014-ben a II. r. felperes lányának akkori házastársa, tanú2 szerezte meg.

[3] A Cég2. Kft. 2014. április 19. napján kelt bérleti szerződéssel a székhelyül szolgáló Város1, cím3. szám alatti ingatlant tízeves időtartamra bérbe vette a II. r. felperestől és Személy1től. A kft. bérleti díj fizetése helyett felújítási munkák elvégzését vállalta az ingatlanon. A II. r. felperes tulajdoni hányadát az ingatlanban ajándékozás jogcímén 2022-ben az I. r. felperes szerezte meg.

[4] A kisalfold.hu internetes oldalon 2024. május 28. napján megjelent a „Kitálalt egy volt családtag: lopással, zsarolással vádolja Politikus1 apját (video)” című cikk, mely szerint a II. r. felperes tanú2sal közös pálinkafőzdet alapított, amelynek a jogi tanácsadója az I. r. felperes volt.

[5] A cikk tanú2ra hivatkozva közölte, hogy a felperesek megkárosították tanú2t, tönkretették a családját és fenyegették őt, továbbá a felperesek a tanú2 által a közös vállalkozásba fektetett több mint 80 millió forintot saját kezükre játszották, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat a saját nevükre írták.

[6] A felperesek a cikk kapcsán magyarázkodásra kényszerültek családtagjaik, ismerőseik körében. Családi kapcsolataikat hátrányosan befolyásolták a cikk állításai. Az I. r. felperes ügyfélköre csökkent, részben a cikkben megjelentek hatására.

[7] A felperesek kereseteikben kérték:

- annak megállapítását, hogy az alperes megsértette jóhírnévhez való jogukat azzal, hogy a kisalfold.hu internetes oldalon 2024. május 28. napján megjelent a „Kitálalt egy volt családtag: lopással, zsarolással vádolja Politikus1 apját (video)” című cikkben valótlanul állították és híresztelték azt, hogy megkárosították tanú2t és tönkretették a családját; fenyegették tanú2t; a cég1 Kft.-be tanú2 által befektetett 80 millió forintot saját kezükre játszották; a cég1 Kft.. tulajdonában álló ingatlanokat a saját nevükre írták,

- az alperest a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől eltiltásra, a cikk törlésére kötelezni és eltiltását attól, hogy bármilyen formában közölje a sérelmezett tényállításokat,

- az alperest arra kötelezni, hogy az elkövetett jogsértés miatt saját költségén adjon megfelelő elégtételt: a kisalfold.hu oldalon jelentesse meg és 30 napig tegye elérhetővé az elsőfokú ítélet rendelkező részét a cikk megjelenési helyén a cikkel azonos szedési módban, betűmérettel a cikk sérelmezett részéhez hasonló módon,

- az alperes kötelezését arra, hogy a jogsértések miatt bocsánatkérő levélben fejezze ki sajnálkozását irányukban azzal, hogy feljogosítja őket a levél nyilvánosságra hozatalára és

- az alperes kötelezését az I. r. felperes javára 1.061.900 forint és 2024. május 29. napjától járó késedelmi kamata, a II. r. felperes javára 910.200 forint és 2024. május 29. napjától járó késedelmi kamata sérelemdíj megfizetésére.

[8] Kereseteiket azzal indokolták, hogy az alperes a hivatkozott cikkben valótlan tényről állított, illetve híresztelt róluk, mely sértette jóhírnévüket és mindkettejüknek hátrányt okozott.

[9] Az alperes ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte.

[10] Vitatta, hogy a hivatkozott cikkben állított tények valótlanok. Arra hivatkozott, hogy a sérelmezett közlések tanú2től származnak, azok nem sértőek és a közügyek demokratikus vitáját érintik. Álláspontja szerint a felpereseket nem érte hátrány.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek jóhírnévhez való jogát azzal, hogy a kisalfold.hu oldalon 2024. május 28. napján megjelent „Kitálalt egy volt családtag: Lopással, zsarolással vádolja Politikus1 apját (video)” című cikkben azt a valótlan tény híresztelte, hogy az I-II. r. felperes

- megkárosította tanú2t és tönkretette a családját,

- megfenyegette tanú2t

- a közös pálinkafőzdébe tanú2 által befektetett 80 millió forintot a saját kezére játszotta,

- a közös pálinkafőzde tulajdonában álló ingatlanokat a saját nevére íratta.

[12] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a „Kitálalt egy volt családtag: Lopással, zsarolással vádolja Politikus1 apját (video)” című cikket a kisalfold.hu oldalról törölje.

[13] Eltiltotta az alperest az ítéletben valótlanoknak minősített tényállítások további közlésétől.

[14] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a kisalfold.hu oldalon jelentesse meg és 30 napos időtartamban tartsa fenn az elsőfokú ítélet rendelkező részét a cikk megjelenési helyén a cikkel azonos szedési módban, betűmérettel a cikk sérelmezett részéhez hasonló módon.

[15] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a felpereseknek írt bocsánatkérő levélben fejezze ki sajnálkozását a velük szemben elkövetett, a bíróság által megállapított jogsértések miatt.

[16] Feljogosította a felpereseket a levél tartalmának nyilvánosságra hozatalára.

[17] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I. r. felperesnek 1.061.900 forint, a II. r. felperesnek pedig 910.200 forint sérelemdíjat és es ezen összegek után 2024. május 29. napjától az adott félévre a félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

[18] Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

[19] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 190.326 forint feljegyzett eljárási illetéket, továbbá 15 napon belül a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 10.566,4 euró és 56.836 forint perköltséget.

[20] Ítélete indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését és kifejtette, a bírósági gyakorlat szerint a jóhírnévhez való jog megsértésének megállapítására akkor van lehetőség, ha a hivatkozott kijelentés tényállítás, valótlan tartalmú és sértő az érintettre nézve.

[21] Megállapította, hogy a felperesek által megjelölt valamennyi közlés tényállítás és mindegyik sértő is a felperesekre nézve, mert társadalmilag elítélendő magatartást állít, bűncselekmény elkövetésének gyanúját veti fel. A közléseket ugyanakkor – a felperesek kereseti kérelmével ellentétben – az alperes által kiadott kisalfold.hu internetes oldal nem állította, a tanú2 által állítottakat közölte, vagyis híresztelte. A közlések híresztelése a cikk szövegéből is egyértelműen kiderül, hiszen a cikk a tanú2 által elmondottakra hivatkozik és ezt tanú2 tanúvallomása is alátámasztotta.

[22] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperest terhelte a sérelmezett közlések valóságtartalmának bizonyítása és az alperesi indítványnak megfelelően tanúként hallgatta meg tanú2t és tanú1t.

[23] Kiemelte, hogy az alperes a cikk sérelmezett közléseinek valóságtartalmát, azaz a tanú2 által elmondottak valóságtartalmát tanú2 tanúvallomásával kívánta bizonyítani, de ez „idem per idem” jellegű bizonyítás, önmagában annak a személynek a tanúvallomása alapján, aki a cikk közléseit tette a közlések valóságtartalmát nem lehet megállapítani. tanú2 a tanúvallomását egyéb okirati bizonyítékkal nem támasztotta alá, holott az általa elmondottak szerint legalább részben készültek okiratok az eseményekről.

[24] Kitért arra is, hogy tanú1 annak a személynek az élettársa, akitől a cikk sérelmezett közlései származnak, továbbá a hozzátartozói és a cég1. Kft. vonatkozásában fennálló érintetti viszony miatt a tanúvallomása bizonyítékként nem volt figyelembe vehető.

[25] Kifejtette, hogy a két tanúvallomásban szereplő események (késsel hadonászás, a vámellenőrzésen történtek, a cég anyagi helyzete és ebben a tanú2 által befektetett pénz sorsa) megtörtént az eseményekben érintett két tanún kívüli bizonyítékokkal is alátámasztható lett volna, azonban erre vonatkozó bizonyítási indítványt a bizonyító fél – az alperes – nem terjesztett elő.

[26] Mindezek alapján a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította, hogy az alperes a kisalfold.hu internetes oldalon 2024. május 28. napján megjelent cikk azon közléseivel, hogy I-II. r. felperes megkárosította tanú2t és tönkretette a családját; I-II. r. felperes megfenyegette tanú2t; a közös pálinkafőzdébe tanú2 által befektetett 80 millió forintot I-II. r. felperes a saját kezére játszotta; a közös pálinkafőzde tulajdonában álló ingatlanokat I-II. r. felperes a saját nevére íratta; valótlan tényeket híresztelt és e sértő közlésekkel megsértette az I-II. r. felperes jóhírnévhez való jogát.

[27] Idézte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének b), c) és d) pontjait, melyek szerint, akit személyiségi jogában megsértének, a jogsértés ténye alapján – az elévülési időn belül – az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől, továbbá a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot

helyreállítását és a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától való megfosztását, valamint azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot. Mivel a felperesek kérték e szankciók alkalmazását, ezekről is rendelkezett, utalva arra, hogy a teljes cikk törlését rendelte el, mivel csak a jogsértő tényállítások törlése csonka, értelmezhetetlen cikket eredményezne. Az elégtétel adása körében kifejtette, hogy annak részben a felpereseknek szóló bocsánatkérő levéllel, részben a jogerős ítélet rendelkező részének a jogsértés helyéért történő közzétételével kell megtörténnie, mert így jut el az a nyilvánossághoz.

[28] A felperesek sérelemdíj követelése kapcsán rögzítette, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíjra való jogosultsághoz elegendő a személyiségi jogsértés ténye, ez azonban jelenti azt, hogy személyiségi jogsértés esetén minden esetben sérelemdíjat kell a jogsértőnek fizetnie.

[29] Értékelte, hogy a felperesekkel szembeni jogsértés nagy nyilvánosság előtt történt, a jogsértés súlyos volt, mert a közlések bizonyítása esetén büntetőjogi felelősség terhelné a felpereseket, a jogsértésre lejárato célzattal került sor – akkor is, ha a felperesek személyén keresztül a felperesek egy hozzátartozója volt a lejáratozás célja.

[30] Figyelembe vette azt is, hogy a felperesek a közlések miatt magyarázkodásra kényszerültek, az I. r. felperes pedig hivatásánál fogva is szembesült a közlések miatti bizalomvesztéssel.

[31] A fentiek alapján a jogsértés súlyára, a jogsértés nagy nyilvánosság előtt megvalósuló módjára, a felperesekre és környezetükre gyakorolt hatásra tekintettel a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel a keresetek szerinti sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest. Mivel a sérelemdíjak összegét a jogsértés időpontjában fennálló értékviszonyok alapján állapította meg, az alperest késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte a Ptk. 6:48. § alapján.

[32] A felpereseket képviselő ügyvéd munkadíját a felperesek ügyvédi munkadíjra vonatkozó nyilatkozata alapján a keresetlevél elkészítéséig 22 óra, az első tárgyalásra felkészülésre 4 óra, az első tárgyaláson töltött időre 2 óra, a második tárgyalásra felkészülésre 1 óra, a második tárgyaláson töltött időre 2 óra, a harmadik tárgyalásra felkészülésre 1 óra, a harmadik tárgyaláson töltött időre 1,5 óra, a negyedik tárgyalásra felkészülésre 1,5 óra, a negyedik tárgyaláson töltött időre 1 óra, a négy alkalommal Város2-ről Város3-ba utazás idejére 16 óra alapulvételével, 160 euró + 27 % ÁFA óradíjjal állapította meg.

[33] Az ügyvédi munkadíj összegének mérséklésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr1.) alapján nem látott lehetőséget. Az első három tárgyalásra utazás útiköltségére 48.268 forint, a negyedik tárgyalásra utazás útiköltségére 8.568 forintot állapított meg. Rögzítette, hogy perköltséget erre vonatkozó jogszabályi tilalom hiányában a kérelem szerinti pénznemben állapította meg.

[34] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján

az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte, elsődlegesen akként, hogy a bíróság a felperesek keresetét teljes egészében utasítsa el, másodlagosan akként, hogy sérelemdíj fizetési kötelezettségét, a cikk eltávolítására vonatkozó kötelezettségét és perköltség fizetési kötelezettségét mellőzze, harmadlagosan pedig akként, hogy a felperesek részére fizetendő sérelemdíj összegét felperesenként legfeljebb 400.000 forintra mérsékelje, kamatfizetési kötelezettségét mellőzze és a felperesek részére fizetendő perköltséget forintban, összesen legfeljebb 505.639 forintban határozza meg.

[35] Elsődleges fellebbezését arra alapította, hogy a keresetek jogalapjukat tekintve megalapozatlanok.

[36] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte tanú2 és tanú1 tanúvallomásait. tanú2 ugyanis nem felkérésre vállalta az interjút, hanem önszántából akarta panaszát elmesélni. A cikkben szereplő interjúban elhangzó közlések nem kiragadottak a kontextusukból, nem ferdítik el a valóságot, hanem híven tükrözik a tanú által előadottakat. Ezen felül önmagában az a tény, hogy I. r. felperes rágalmozási eljárást indított tanú2 ellen igazolja azt, hogy tanú2 interjúban tett közlései érdemiek voltak, és tanúvallomása a közlések valóságának bizonyítására alkalmas bizonyíték. Úgy vélte, tanú2 vallomása alkalmas annak bizonyítására, hogy a felperesek megfenyegették, megkárosították és tönkretették, hogy felperesek a cég tulajdonában lévő ingatlant saját nevükre íratták.

[37] Előadta, hogy a személyiségi jogi per jogi rendeltetésénél fogva nem alkalmas az ellentétes érdekű felek közötti elszámolási vita lefolytatására, de még véleményezésére sem. A tanúk saját oldalukról szubjektíven értékelhették úgy a kialakult helyzetet jogerős elszámolási ítélet nélkül is, hogy az adott folyamatban súlyos károkat szenvedtek, illetve a különböző taggyűléseken, de

[38] különösen az üzemben lefolytatott viták során őket fenyegetések érték. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy nem vitatottan egy esetben a rendőrséget is ki kellett hívni.

[39] Fenntartotta, hogy a közlések véleménynek minősülnek. Megjegyezte, hogy a sajtó-helyreigazítás iránt indított perben hozott döntés nem köti a bíróságot a személyiségi jogsértés megállapítása iránti perben és idézte a Kúria Pfv.20.471/2020/11. számú precedensképes határozatát, mely szerint a személyiségi jogi perben annak megállapítása, hogy egy kijelentés valótlan tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősül, minden esetben egyedi vizsgálatot igényel. Bűncselekményre utaló kifejezés is lehet elkövetésre vonatkozó állítás, vagy köznap értelemben vett nem jogsértő vélemény a körülményektől, a társadalmilag kialakult közfelfogástól függően.

[40] Vitatta azt is, hogy a sérelmezett közlések sértőek lennének. Állította, hogy azok nem csorbitják a felperesek megítélését a társadalom szemében. Arra is hivatkozott, hogy a kifogásolt közlések sértő jellegének vizsgálata során a bíróságnak külső, objektív zsinórmértéket kell alkalmaznia, nem a felperesek személyes sértettségérzése jelenti a mércét (ld. pl. Kúria Pfv.21.305/2022/5).

[41] Hangsúlyozta – egyes EJEK döntéseket idézve – a sajtó közvitákban betöltött szerepét és az ahhoz kapcsolódó védelmet.

[42] Úgy vélte, a felperesek közéleti szereplők, ezért fokozott tűrési kötelezettség terheli őket, így személyiségi jogukat a sérelmezett közlések nem sérthetik.

[43] E körben annak tulajdonított jelentőséget, hogy a sérelmezett közlemény a 2024-es Európai Parlamenti és önkormányzati választások kampányhajrájában jelent meg, mely választáson az I. r. felperes fia, II. r. felperes unokaöccse a Párt1 képviselőjeként indult. Előadta, a közéleti újságírók a kiemelt közérdeklődésre számot tartó politikusok családját, családi hátterét is igyekeznek felkutatni, bemutatni, mert a közvélemény nem kizárólag a politikusok személye, hanem azok egész élete, tágabb környezete, családja iránt is élénk érdeklődést mutat. A cikk tehát nem értelmezhető leszűkítően, mert az a politikusok személyéről, alkalmasságáról szóló közéleti vitákhoz kapcsolódik és mint ilyen, a véleménynyilvánítás fokozottabb alkotmányos oltalmát élvez.

[44] Másodlagos fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy a sérelmezett közlemény törlése aránytalan szankció lenne. Előadta, a bírói gyakorlat a jogsértés megállapítása esetén is igyekszik elkerülni a sajtó működésébe való aránytalan beavatkozást, a hangsúly a jogsértés megállapítására, illetve annak a nyilvánosságához való közvetítésére helyeződik. Sérelemdíj fizetési kötelezettségét arra hivatkozva vitatta, hogy a személyiségi jog megsértésének nem automatikus jogkövetkezménye annak alkalmazása. A sérelemdíj alkalmazásának feltétele nem vagyoni hátrány megléte a sérelmet szenvedett fél oldalán. Bár a sérelemdíj mértékének meghatározásánál az új szabályozás szerint a bizonyítás jelentősége csökkent, de a bírói gyakorlat szerint, ha jelentős összegű igényről van szó, szükséges annak vizsgálata, hogy milyen, az adott jogsértéshez köthető hátrányok érték a felperest. Ennek megítéléséhez a személyiségi jogi jogsértést állító félnek továbbra is meg kell jelölnie azt a konkrét nem vagyoni sérelmet, amely őt érte, a bíróságnak pedig meg kell vizsgálnia a jelentőséggel bíró tényállási elemeket. Úgy ítélte meg, az elsőfokú bíróság nem adta indokát, hogy a sérelemdíj miként és mennyiben alkalmas a felpereseket ért vagyoni hátrány kiegyenlítésére.

[45] Arra is hivatkozott, hogy a sérelemdíj a komplex személyiségvédelmi szankciórendszer része és ha a jogsértővel szemben alkalmazott felrőhatóságtól független személyiségi jogvédelmi szankciók is megfelelően orvosolhatják a személyiségi jogaiban sértettet ért jogsérelmet, és ilyenkor a személyiségi jogsértés megvalósulása ellenére is mellőzendő az alkalmazása.

[46] Harmadlagos, a megítélt sérelemdíj mérséklésére irányuló fellebbezési kérelmében arra hivatkozott, hogy az nem áll összhangban a felpereseket ért sérelemmel és az alperesi felrőhatósággal. Értékelési szempontként kérte figyelembe venni, hogy jelentősége van a sérelemdíj mértéke szempontjából annak, melyik személyiségi jog sérült: nem lehet azonos súlyú a jóhírnév, becsület megsértése és egy súlyos fizikai sérülés, vagy egy családtag elvesztése. A legmagasabb összegű – milliós nagyságrendű – sérelemdíjat a bíróságok általában a közeli hozzátartozó elvesztése, valamint a súlyos, a sértett korábbi életvitelét, életlehetőségeit, emberi kapcsolatait negatív irányban jelentősen megváltoztató, beszűkítő, maradandó egészségkárosodással, fogyatékkal járó testi sérülések,

megbetegedések okozása esetén állapítanak meg, míg a csak időleges pszichés hátrányt okozó jogsértések (pl. becsület, jóhírnév, magánélet megsértése) kompenzálására többnyire a néhány százezer forint összegű sérelemdíjat is alkalmasnak tartják. Állította, hogy a felperesek iránti közbizalmat a sérelmezett közlések jelentős mértékben nem csökkentették, a kijelentésekkel okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogát sértő közlések tárgyi súlya pedig nem kiemelkedő.

[47] Azzal is érvelt, hogy a sérelemdíj magánjogi szankció, amelynek elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés, és hogy figyelemmel kell lenni arra is, hogy a valóltan és sértő tényállítások jogi értékelésének megváltozott a jogszabályi környezete: a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. §-ának 2023. június 2-től hatályos (3) bekezdése szerint nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására. A Btk. tehát büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján elkövetést, az ellen egyéni jogsérelmeknél kizárólag a személyiségvédelem polgári jogi szankciói vehetők igénybe. Az idézett rendelkezés nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadály a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze. A sérelemdíj magánjogi büntető jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, ami jelen esetben nem valósult meg.

[48] Az elsőfokú bíróság által megítélt perköltséget részben annak jogsértő jellegére, részben eltúlzott voltára hivatkozással támadta.

[49] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a 17/2024 (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr2.) 2. § (5) bekezdésébe ütköző módon és a Kúria joggyakorlatával ellentétesen állapította meg idegen devizanemben a perköltséget, egyebekben pedig annak mértéke sérti a Pp. 81. § (2) bekezdését. Előadta, hogy a felperesek keresetükhöz nem csatolták a felszámítani kért ügyvédi munkadíj alapjául szolgáló ügyvédi megbízási szerződést, csupán arra vonatkozó nyilatkozatukat mellékelték, hogy az óradíj mértéke 160 euró + ÁFA. Ez a nyilatkozat azonban nem alkalmas a felszámítani kért perköltség okirati igazolására. Kifejtette, hogy az ügyvédi munkadíj mértékére vonatkozó nyilatkozat és az ügyvédi megbízási szerződés közötti különbség alapvetően abban rejlik, hogy a Pp. a perköltség elszámolásának átláthatóságát és hitelességét kívánja biztosítani. A felperes által csatolt nyilatkozat önálló dokumentumként nem ad elegendő bizonyítékot arra, hogy az ügyvéd által végzett munka milyen feltételek mellett történik, mert a megbízási szerződés tartalmazza a munkadíj mértékét, annak kiszámítási módját, az esetleges egyéb költségeket, a munka jellegét, időtartamát, valamint az egyéb feltételeket, amelyek meghatározzák a munkadíj kiszámlázásának körülményeit.

[50] A fentiek mellett az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség eltúlzott mértékére vonatkozó álláspontját azzal indokolta, hogy a felperesek ugyanazt a kereseti kérelmet nyújtották be párhuzamosan valamennyi megyei portálon megjelent cikk vonatkozásában. Beadványaik jelentős részét az alkalmazandó jogi rendelkezések, állásfoglalások idézése, nyilatkozataik szükségtelen részletességgel való ismételése, továbbá a járulékos igényre (a perköltség követelésre) vonatkozó érvelés tette ki. A jogi képviselőnek

csak egy alkalommal kellett a keresetlevelet összeállítania, és az is nyilvánvaló, hogy a felperesekkel ezekkel kapcsolatban nem ügyenként egyeztetett. Ehhez képest jogi képviselőjük minden peres eljárásban külön-külön kíván elszámolni felperesenként 20-22 óra ügyvédi munkaórát, miközben a ténylegesen kifejtett tevékenysége alapján ennél lényegesen kevesebb, legfeljebb 6 ügyvédi munkaóra elszámolása lehetne indokolt.

[51] Mindezek alapján alperes a felperesek perköltséget – összesen – 505.639 forint összegben kérte meghatározni 6 órával és a felperesek által megjelölt 66.357 forint + ÁFA óradíjjal számítottan abban az esetben, ha az ítéltábla megítélése szerint megállapítható perköltség a csupán az óradíj mértéket tartalmazó nyilatkozat alapján. A felperes által megjelölt 160 euró + ÁFA óradíjat a kereset keltének napján, 2024. december 19-én érvényes árfolyam (414,73 forint) alapulvételével számította át forintra.

[52] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

[53] Álláspontjuk szerint a kereset jogalapja körében az elsőfokú bíróság adekvát módon értékelte a tanúk vallomásait és abból megfelelő következtetést vont le arra nézve, hogy az alperesi kijelentések – a per tárgyát képező valamennyi kijelentés tekintetében – valótlanok és sértőek rájuk nézve.

[54] Megismételték, hogy szövegösszefüggésében vizsgálva az alperesi írást és az abba beágyazott videón elhangzó riportot tanú2val, egyértelműen megállapítható, hogy tanú2 kijelentései nem vélemények, nem a saját értékítélete, hanem olyan konkrét tényállításokat tett, melyek kapcsán a valóság bizonyítására lehetőség lett volna, de az alperes azt nem bizonyította.

[55] Ennek kapcsán előadták, hogy egy olyan tanú vallomása nem alkalmas a perbeli kijelentések valóságtartalmának bizonyítására, aki mindig az aktuális érdekeinek megfelelő tartalmú nyilatkozatot tesz, mert az a tanú nem szavahihető. Arra is hivatkoztak, hogy tanú2 Célpont című adásban tett nyilatkozata alapján rágalmozás miatt indult büntetőeljárás jelenleg is folyamatban van a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt Bpk.51.448/2024. számon, így a tanú2 kifejezetten elfogultnak minősül. Előadták, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 2024. szeptember 2. napján tartott személyes meghallgatáson tanú2 azt mondta, hogy „Én elnézést szeretnék kérni Felperes2től és Felperes1től is. Ez az interjú ez felkérésre készült, megvágásra került és nem tükrözi az eredeti kiindulási állapotot. A benne szereplő dolgok sem úgy lettek tálalva, ahogy ezt elmondani kívántam. Ami írásban megjelent az nem fedti a valóságot. Én tényleg nagyon sajnálom, hogy ez a családi dolog idáig fajult.” ... „Az interjúban szereplő, általam elmondott dolgok nem fedik a valóságot, ez felkérésre készült és megvágták. Én ezt nagyon sajnálom.”

[56] Annak is jelentőséget tanúsítottak, hogy a kijelentésekre az Európai Parlamenti választásokat megelőzően került sor, azért, hogy az egyre népszerűbb dr. Politikus1t, illetve a hozzá köthető politikai pártot negatív színben tüntessék fel.

[57] Felhívták a figyelmet arra, hogy a TV csatorna1 műsor1 című adása oknyomozó műsorként úgy állítja be magát, mint aki nem véleményeket, értékítéleteket, hanem konkrét tényeket közöl.

[58] Azt is megismételték, hogy okiratokkal bizonyított tény, miszerint a cég1. Kft. tulajdonában nem álltak ingatlanok, 80 millió forint általuk történt „elvétele” sem volt lehetséges, ugyanis ekkora összeget tanú2 nem fektetett be a társaságba, hiszen 2014. április hónapban emelte a cég törzstőkéjét 27 millió forinttal, az összegből valósult meg a cím3 szám alatti ingatlan felújítása, melyre tekintettel volt a cégnek a 10 éves ingyenes használati joga a Város1, cím3 szám alatti ingatlanban. A társaság 2016-ban határozta el, hogy 10 millió forint kölcsön felhasználásával hozzáépítést hajt végre a cím3. szám alatt. A társaságnak keletkezett az ingatlan tulajdonosaival szemben tulajdoni igénye, nem tanú2nak és családjának. A szakértő1 szakértő által (tanú2 felkérésére) készített szakvélemény a társaság gazdálkodását rendben találta.

[59] Álláspontjuk szerint az alperes megalapozatlanul hivatkozik fellebbezésében a Kúria és az EJEB gyakorlatára, mert az általa hivatkozott eseti döntések a jelen eljárásra nem alkalmazhatóak, ugyanis a jelen perben tett kijelentések egyértelműen tényállítások, nem vélemények.

[60] Osztották az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a kijelentések nem a közügyek demokratikus megvitatására vonatkoztak, hanem a magánéletükre, privát gazdasági tevékenységükre és amellet, hogy valótlank, súlyosan sértőek is. Vitatták, hogy közszereplőnek minősülnének. Mindemellet megjegyezték, hogy a közéleti szereplők sem kötelesek túrni a személyüket érintő, valótlank és sértő tényállításokat.

[61] Elismerték, hogy az alperes által hivatkozik kúriai gyakorlat (Pfv.21.305/2022/5.) szerint a kifogásolt közlések sértő jellegének vizsgálata során a bíróságnak külső, objektív zsinórmértéket kell alkalmaznia, nem a felperes személyes sértettség-érzése jelenti a mércét, de állították, hogy az alperes által hivatkozott eseti döntés a perben nem irányadó, mert a kijelentések sértő jellege nem személyes benyomása alapján, hanem az objektív és zsinórmérték szerint is egyértelműen megállapítható.

[62] Úgy vélték, a sértő közlemény eltávolítása nem aránytalan szankció.

[63] A sérelemdíj kapcsán azzal érveltek, hogy a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése szerint a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Több eseti döntésre hivatkoztak, melyek szerint a közéleti szereplő hitelességét súlyosan romboló, magánéletét érintő valótlank tényállítás sérelemdíj iránti igényt alapoz meg. A sérelemdíj összege kapcsán előadták, hogy nem lehet eltekinteni attól, hogy négy különböző közlemény öt-öt sérelmezett kijelentése képezi a per tárgyát, továbbá, hogy az I. r. felperes országosan ismert ügyvéd, míg a II. r. felperes nyugdíjas, kisebb városban, Város1en él, ahol viszont korábban a közélet aktív részese volt, önkormányzati képviselőként tevékenykedett egy cikluson át.

[64] Arra is hivatkoztak, hogy a legújabb bírósági gyakorlat szerint a sérelemdíj kompenzáló és magánjogi büntetés funkcióját összege megállapításakor feltétlenül figyelembe kell venni, a sérelemdíj nem lehet jelképes összeg.

[65] Megalapozatlannak tartották azt az alperesi állítást, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát, a sérelemdíj miként és mennyiben alkalmas az őket ért hátrány kiegyenlítésére. Utaltak az elsőfokú ítélet [47]-[49] bekezdéseire, amelyekben az elsőfokú bíróság részletesen kitért arra, mely körülményekre tekintettel adott helyt sérelemdíj iránti keresetüknek. A sérelemdíjak összegét a bekövetkezett pénzromlás miatt is arányosnak ítélték.

[66] Arra is kitértek, hogy nem releváns az alperes Btk. 2023. június 2. napjától hatályos 226. § (3) bekezdésére történő hivatkozása, mert jelen polgári perben a Btk. rendelkezései még analógia útján sem alkalmazhatóak.

[67] Vitatták azt is, hogy a javukra megítélt perköltség eltúlzott lenne, továbbá, hogy idegen pénznemben felszámított perköltség megfizetésére az alperes ne lenne kötelezhető.

[68] Előadták, hogy a perben még az Ükr1. szabályai alkalmazandók, melyek nem írták elő az ügyvédi munkadíj forintban történő felszámításának kötelezettségét. Megjegyezték továbbá, hogy az elsőfokú bíróság eltérhetett a precedensértékű kúriai döntésektől, csak indokolási kötelezettség terhelte. Az elsőfokú ítélet [56] bekezdésében az elsőfokú bíróság egyértelműen megindokolta, hogy jogszabályi tilalom hiányában megállapíthatta euróban a perköltséget. Megjegyezték, hogy a szerződési szabadság elvének [Ptk. 6:59. § (1) bekezdése] megsértését jelentené, ha a perbíróság a felek megállapodását felülírva, attól eltérően, azaz az ügyvédi megbízási szerződésben rögzített pénznemtől eltérő pénznemben állapítaná meg a perköltséget

[69] Azt is vitatták, hogy be kell csatolni az ügyvédi munkadíj alapját képező ügyvédi megbízási szerződést. Előadták, hogy a keresetlevélhez F/9. sorszám alatt csatolták azt a nyilatkozatot (ügyvédi megbízási szerződés kivonatát), amelyből egyértelműen megállapítható, hogy köztük jogi képviselőjük közt óradíj alapú elszámolás került meghatározásra 160 Euró/óra óradíj rögzítése mellett. Ez alapján a bíróság euróban állapíthatja meg az euróban felszámított munkadíjat, de legalábbis az ítélethozatal napján érvényes MNB középárfolyamon forint pénznemre átváltva állapíthatja meg annak összegét.

[70] Úgy vélték, megalapozatlanul hivatkozik arra az alperes, hogy a felperesi jogi képviselő minden peres eljárásban külön-külön kívánt elszámolni felperesenként 20-22 óra ügyvédi munkadíjat. A perköltség felszámítására ugyanis nem felperesenként, hanem a két felperes, mint együttes jogosult vonatkozásában került sor. Álláspontjuk szerint az alperes nem bizonyította, hogy a jelen perbelivel azonos tárgyban más bíróságok előtt azonos tárgyú kereseti kérelem került a részükről benyújtásra, másrészt ennek nem is lehet kihatása a jelen perre. Önmagában az, hogy a jelen peren kívül más peres eljárásban milyen tartalmú, esetleg a jelen perbelivel azonos tartalmú keresetlevelet terjesztett elő a felperesi jogi képviselő, olyan szempont, amelyet a jelen perben nem lehet mérlegelni, mert a perben kizárólag az adott perben kifejtett ügyvédi tevékenység vizsgálható.

[71] Idézték a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú precedensképes döntését, mely szerint a perbeli jogi képviseleti tevékenység vizsgálata tényeken és egyéb körülményeken alapulhat és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú értékelését jelentheti csak, mely vizsgálat objektív szempontja az, hogy az ügyvéd tényleges perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben általa vállalt kötelezettségnek megfelel, a tárgyalásokon részt vett, a pervitelhez szükséges periratokat elkészítette, a határidőket betartotta, az ügyfele jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátta. Amennyiben az ügyvéd ezt a feladatát maradéktalanul ellátta, az objektív kritériumoknak megfelelt. Előadták, hogy a perben részletes jog- és tényállításokat, valamint minden releváns kérdésre kiterjedő jogi érvelést tartalmazó keresetlevelet nyújtottak, és ezt megelőzően a képviselőjük velük személyes egyeztetést folytatott.

[72] Arra is kitértek, hogy a Kúria fenti ítélete szerint az ügyvédi munkadíj mérséklése méltányosságon nem alapulhat, arra kivételesen akkor kerülhet sor, ha az nem áll arányban az elvégzett ügyvédi tevékenységgel és a tevékenység arányossága szempontjából nem vizsgálható, hogy az ügyvéd beadványai milyen terjedelműek és nem értékelhető a munkája tartalmi minősége.

[73] A fellebbezés kis részben alapos.

[74] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdésének a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el, és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, és a peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg.

[75] Az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival az ítéltábla – a perköltségre vonatkozó döntés kivételével – maradéktalanul egyetértett, ezért az érdemi döntés indokait nem ismétli meg, a fellebbezésre tekintettel csupán az alábbiakat emeli ki.

[76] Elsődlegesen arra mutat rá, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes a felperesek által sérelmezett közléseket maga is ténynek minősítette: érdemi védekezését nem arra alapította, hogy a közlések vagy azok egy része vélemény, hanem arra, a közlések nem valótlank. Ezzel elismerte a felperesek jogállítást, mely a Pp. 221. § (2) bekezdése alapján nem vonható vissza. A Pp. 221. § (3) bekezdése szerinti tilalom abszolút jellegű, az nem oldható fel, alóla kizárólag a megengedett ellenkérelemváltoztatás jelent kivételt. Az alperes azonban nem terjesztett elő ellenkérelemváltoztatás iránti kérelmet. Erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet felülbírálata során abból indult ki, hogy a sérelmezett közlések mindegyike tényállítást.

[77] Az ítéltábla teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a sérelmezett közlések valótlank, egyúttal a felperesekre nézve sértőek.

[78] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a sérelmezett közlések valóságtartalmának bizonyítása az alperest terhelte. tanú2 és tanú1 tanúként történő meghallgatást követően az elsőfokú bíróság alappal jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által felajánlott

bizonyítás nem vezetett eredményre. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a cikk sérelmezett közlései a tanú2 által tanúként előadottakat tartalmazták, az alperes pedig e közlések valóságtartalmát tanú2 tanúvallomásával kívánta bizonyítani, ami „idem/idem” jellegű bizonyítás: önmagában annak a személynek a tanúvallomása alapján, aki a cikk közléseit tette, a közlések valóságtartalmát nem lehet megállapítani. A tanú1 által elmondottak túlnyomórészt tanú2től származtak, ezért az általa elmondottak sem bizonyítják a közölt tények valóságát. Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy az alperes nem volt elzárva attól, hogy egyéb bizonyítékokkal igazolja a közlések valóságtartalmát, de egyéb erre vonatkozó bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[79] A sértő jelleg megítélése kapcsán az ítéltábla – mivel az alperes arra hivatkozott, hogy a felperesek közéleti szereplők – elsődlegesen azt vizsgálta, terheli-e a felpereseket fokozott tűrési kötelezettség.

[80] Rámutat arra, önmagában az a tény, hogy a felperesek közszereplő hozzátartozói, nem alapozza meg közéleti szereplői minőségüket (Kúria Pfv.20.069/2018/7.). E rokoni kapcsolat önmagában az általuk tanúsított magatartást, családon belüli elszámolási vitájukat sem sorolja a közügyek megvitatásának körébe.

[81] Az alperes arra azonban helytállóan utalt, hogy a közlés minősítése során vizsgálni kell, a közlés közéleti kérdések megvitatására vonatkozik-e, mert ez határozza meg az érintettek személyi minőségét [3145/2018. (IV. 7.) AB határozat].

[82] Figyelemmel arra, hogy a cikk választási kampány hajrájában jelent meg, és közvetve a felperesek hozzátartozójának alkalmasságával, politikai szereplésének hátterével volt kapcsolatos, közérdeklődésre számot tartó történésnek minősül. Ehhez képest nincs külön jelentősége annak a kérdésnek, hogy a felperesek közéleti szereplőnek minősülnek-e vagy sem, fokozott tűrési kötelezettség terheli őket (Kúria IV.Pfv.20.945/2026/6-II.).

[83] Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatának indokolása rögzíti, hogy a közügyekkel összefüggő tényállítást tartalmazó megnyilvánulások is részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok eszerint egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni. A közügyekben érintett személyiségvédelme korlátozásának feltétele, hogy méltányolható közérdekből kerüljön rá sor, szükséges és arányos mértékben történjék, és ne járjon az emberi méltóság sérelmével.

[84] Ezért a felperesek alappal igényelhetnek jogi védelmet a hamis tényállításokkal szemben, ha a közlés a fenti három feltételnek nem felelt meg.

[85] A fentieket is figyelembe véve az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a személyiségi jog megsértésére alapított perekben is irányadó PK.12. számú állásfoglalásban rögzített szempontrendszer alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a cikk egymással összetartozó részeit együttesen, összefüggésükben értékelve a közlések sértik a felperesek emberi méltóságából levezetett jóhírnévhez való jogát, mert külső objektív személyek számára társadalmi megítélésüket hátrányosan befolyásoló tartalmat közvetítenek, bűncselekmények elkövetésének gyanúját vetik fel. Az alperes ugyanakkor nem igazolt olyan méltányolható közérdeket sem, mely indokolná a felperesek személyiségvédelme korlátozását: lejárató célzatú közlések, a felperesek társadalmi megítélésének közérdekkel és tényekkel alátámasztott indok nélküli rombolása esetén nem hivatkozhat alappal a véleménynyilvánítás fokozott védelmére.

[86] Másodlagos fellebbezésében az alperes a sérelmezett közlemény törlésére vonatkozó, sérelemdíj fizetési és perköltség fizetési kötelezettsége mellőzését kérte, a sérelmezett közlemény törlését aránytalan szankciónak ítélte. E kérelmét egyrészt azzal indokolta, hogy az online sajtóterméket a nyomtatott sajtócikkkel azonosan kell megítélni és a nyomtatott sajtócikkek sem törölhetők utólag, másrészt azzal, hogy a bírói gyakorlat a jogsértés megállapítása esetén is igyekszik elkerülni a sajtó működésébe való aránytalan beavatkozást, ezért a hangsúly a jogsértés megállapítására, illetve annak nyilvánosságához való közvetítésére helyeződik.

[87] Az ítéltábla rámutat arra, hogy a nyomtatott sajtócikk ugyan utólag nem törölhető, de a nyomtatott sajtótermék megsemmisítése révén a cikk eltávolítása elérhető. Ez ugyanolyan eredménnyel jár, mint online sajtótermék esetén a cikk törlése, ezért ez a szankció nyomtatott és online sajtócikknél is alkalmazható. A közlések súlyosan jogsértő voltára tekintettel a közlemény eltávolítása nem aránytalan, és az nem minősül a sajtó működésébe való aránytalan beavatkozásnak sem.

[88] Az alperes a sérelemdíj fizetési kötelezettségét arra hivatkozva vitatta, hogy a személyiségi jog megsértésének nem automatikus következménye a sérelemdíj alkalmazása, arra csak akkor kerülhet sor, ha a sérelmet szenvedett fél hátrányt szenvedett el. Állította, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, a sérelemdíj miként és mennyiben alkalmas a felpereseket ért nem vagyoni hátrány kiegyenlítésére. Arra is hivatkozott, hogy a felróhatóságtól független személyiségi jogvédelmi szankciók megfelelően orvosolják a felpereseket ért jogsérelmet, ezért mellőzhető a sérelemdíj alkalmazása.

[89] Az ítéltábla kiemeli, hogy a felperesekkel szembeni jogsértés nagy nyilvánosság előtt történt, az súlyos volt, hiszen a közlések bizonyítása esetén büntetőjogi felelősség terhelné a felpereseket, és a jogsértésre szándékos lejárató célzattal került sor. A felperesek a sérelmezett közlések miatt magyarázkodásra kényszerültek, az I. r. felperes ezen felül pedig hivatásánál fogva is szembesült a sérelmezett közlések miatti bizalomvesztéssel. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a jogsértés súlyára, a jogsértés nagy nyilvánosság előtt megvalósuló módjára, a felróhatóság fokára, felperesekre és környezetükre gyakorolt hatására tekintettel – indokait részletesen kifejtve – alappal döntött az alperes sérelemdíj fizetésére

kötelezéséről. Ilyen fokú jogsértés elkövetése esetén alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a felróhatóságtól független személyiségi jogvédelmi szankciók is megfelelően orvosolják a felpereseket ért jogsérelmet, és ezért mellőzhető a sérelemdíj alkalmazása.

[90] Alaptalan az alperes harmadlagos a sérelemdíj mérséklésére irányuló fellebbezési kérelme is. Az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj nem eltúlzott, arányban áll a felpereseket ért sérelemmel.

[91] Az alperes a sérelemdíj magánjogi szankció funkciójával is érvelt a sérelemdíj mérséklésére irányuló fellebbezési kérelmében: arra hivatkozott, hogy változott a valótlan és sértő tényállások büntetőjogi értékelése és a Btk. büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján történő elkövetést, ezért a büntethetőségi akadályt áthágva a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásával sem szankcionálhat a polgári bíróság.

[92] Az ítéltábla e körben nyomatékosítja, hogy a Ptk. és a Btk. szankciórendszere egymástól elválik, a Ptk. 2:52. § (3) bekezdéseinek alkalmazása során nem értékelhető az, hogy a Btk. a sérelemdíjjal is szankcionált magatartást bűncselekménynek minősíti-e. Tény, hogy a Btk. 226. § (3) bekezdése szerint nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi-e el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására, de ez a szabály csupán a büntetőjogi felelősség alól mentesíti az elkövetőt.

[93] Részben alappal sérelmezte azonban az alperes a terhére megállapított elsőfokú perköltség összegét.

[94] Az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperesek a jogi képviselőjükkel összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíjat a teljes megbízási szerződés becsatolása nélkül, kizárólag az ügyvédi munkadíjra vonatkozó nyilatkozat becsatolásával felszámíthatták.

[95] A felperesek az elsőfokú eljárásban becsatolták a Pp. 325. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelő teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatukat arról, hogy a jogi képviselőüket ellátó ügyvéddel kötött megbízási szerződésben milyen összegű óradíjat kötöttek ki. A másodfokú eljárás során felperesek jogi képviselője felmutatta a megbízási szerződést, mely egyező tartalmú volt az elsőfokú eljárás során tett felperesi nyilatkozattal.

[96] Az ítéltábla megítélése szerint ezek alapján aggály nélkül megállapítható volt a Pp. 81. §-a szerint felszámított ügyvédi munkadíj.

[97] Az elsőfokú bíróság a felperesek által felszámított 160 euró óradíjjal számítottan a felperesek által megjelölt 52 óra időtartam alapulvételével (felkészülés és keresetlevél elkészítése 22 óra, első tárgyalásra felkészülés 4 óra, első tárgyaláson töltött idő 2 óra, második tárgyalásra felkészülés 1 óra, második tárgyaláson töltött idő 2 óra, harmadik tárgyalásra felkészülés 1 óra, harmadik tárgyaláson töltött idő 1,5 óra, negyedik tárgyalásra felkészülés 1,5 óra, negyedik tárgyaláson töltött idő 1 óra, utazással töltött idő összesen 16

óra) állapította meg a felpereseknek járó ügyvédi munkadíj összegét euróban, ÁFÁ-val növelten. Az alperes, mindösszesen 6 órában, bruttó 505.639 forintban ismerte el a felperesi jogi képviselő munkáját, azzal indokolva, hogy az felpereseket képviselő ügyvéd ugyanazt a kereseti kérelmet nyújtotta be valamennyi megyei portálon megjelent cikk kapcsán.

[98] Az ítéltábla megállapította, hogy bár az alperesi fellebbezés az ügyvédi munkadíj 505.639 forint összegre történő leszállítására irányult, tartalma szerint az alperes a keresetlevél elkészítésére és az első tárgyalásra történő felkészülésre felszámított 22 óra munkaidőt támadta. Nem tért ki fellebbezése indoklásában arra, miért nem tartja indokoltnak a tárgyalásokon való jelenléttel, és az utazással, valamint a tárgyalásokra történő felkészüléssel töltött munkaórákat.

[99] Az ítéltábla az ügyre való általános felkészülés és a keresetlevél elkészítésére felszámított 22 óra vonatkozásában részben osztotta az alperes indokait. A felperesek nem vitatták, hogy több megyei portálon megjelent ugyanolyan tartalmú cikk kapcsán indítottak keresetet, ezért a keresetlevél elkészítésére és a felkészülésre felszámított 22 óra mindenképpen eltűzött.

[100] Az elsőfokú eljárásban még alkalmazandó Ükr1. 2. § (2) bekezdése szerint a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj alapján felszámított munkadíj összeget a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében ezen jogszabályhelyhez kapcsolódóan rámutatott arra, hogy a szerződésben megállapított munkadíj bíróság általi mérséklése a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelveivel szemben kivételes és szűken értelmezendő. Ugyanakkor a Kúria több döntésében megállapította, hogy a keresetlevél megszerkesztésével és a pert megelőző konzultációval összefüggésben felszámított munkaórák mérsékelhetők abban az esetben, ha azonos tartalmú cikkek miatt hasonló pereket indítanak a felperesek, mert ez esetben a felperesi oldalon csak egyszer kell a keresetlevelet megszövegeznie, és életszerűtlen az ügyféllel való kapcsolattartás ügyenkénti lebonyolítása. Emiatt az ügyekre eső munka is megoszlik több per között, és a kereset adott perre egyediesítése kisebb időráfordítást igényel (pl. Kúria Pfv.IV.20.085/2025/7., Pfv.IV.20.080/2025/8.).

[101] A fentiek alapján az ítéltábla a felperesek által összesen 52 órában felszámított ügyvédi munkaórát – 22 óra helyett 6 óra felkészülésre és keresetlevél előkészítésére meghatározott munka ráfordítás alapulvételével, az egyéb tevékenységekre megjelölt munkaórák érintetlenül hagyásával – összesen 36 órára mérsékelte.

[102] Ezt követően az ítéltábla azt vizsgálta, van-e lehetősége a bíróságnak euróban megállapítani az alperest terhelő perköltséget. Az elsőfokú bíróság azzal indokolta e döntését, hogy az elsőfokú eljárásban még alkalmazandó jogszabályok nem tiltják az euróban történő megállapítást.

[103] Az ítéltábla kiemeli, a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alkalmazása során is több alkalommal rámutatott arra, hogy a Pp. 80-82. §-ai alapján a bíróság a perben nem annak a költségnek a megfizetésére kötelezi a másik felet, ami a fél magánjogi jogviszonyában felmerült, hanem az azzal (esetleg) megegyező összegű perköltség

megfizetésére. Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) értelmében a bíróság az állam szerveként közhatalmat gyakorol [v.ö. Alaptörvény B) cikk (3), (4) bekezdés, C) cikk (1) bekezdés, XXV. cikk (1) bekezdés], Magyarország hivatalos pénzneme pedig a forint [Alaptörvény K) cikk]. Mindezekre figyelemmel a bíróság a megtérítése köteles felet kizárólag Magyarország hivatalos pénznemében kötelezheti perköltség megfizetésére (pl. Pfv.20.070/2024/13., Pfv.IV.20.085/2025/7.).

[104] A felperes megjelölte a forint/euró árfolyamot arra az esetre, ha bíróság forintban marasztalná az alperest a perköltségben. A felperesek által megjelölt 414,73 forint/euró árfolyamon alapuló számítást az alperes nem vitatta, maga is ezen árfolyam alapján kérte átszámítani az euróban felszámított ügyvédi munkadíjat forintra.

[105] Mindezek alapján az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése és 386. § (4) bekezdése alapján 36 munkaóra alapulvételével az alperes által a felpereseknek fizetendő ügyvédi munkadíj összegét 2.388.845 forint (36 x 414,73 x 160) + ÁFA, mindösszesen 3.033.833 forintra + az alperes által nem vitatott útiköltségre, összesen 3.090.669 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyta.

[106] A Pp. 383. § (6) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hivatalból határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. E felülbírálati jogkörében az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a pertárgy értékét és alacsonyabb összegben állapította meg az eljárási illeték összegét.

[107] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a sérelemdíj összegébe nem olvad be a felróhatóságtól független igény után számítható pertárgy érték, ezért a pertárgy értéke felperesenként egyrészt az általuk követelt sérelemdíj, másrészt pedig a pénzben ki nem fejezhető igények kapcsán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdésének b) pontja szerint 600.000 forint. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy amennyiben az egyes követelések egyikének értéke sem határozható meg, az egyes követelések értékének egyesével történő meghatározása és a per tárgya értékének ilyen módon történő számítása hatályos jogszabályi rendelkezéssel nem támasztható alá. Az Itv. 39. § (3) bekezdése ugyanis az eljárás (polgári peres eljárásban a per) tárgyának értékét határozza meg, nem az egyes követelések (más jogok) értékét. Ezért az eljárási illeték összegét 3.172.100 forint perérték (600.000 forint + 1.061.900 forint + 600.000 forint + 910.200 forint) alapján számította ki, és ez alapján 190.326 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte a pervesztes alperest.

[108] Az ítéltábla e vonatkozásban nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. A személyiségvédelmi perekben mind a pertárgy értéke megállapítása (BH 1999.250), mind az eljárási illeték alapjának meghatározása során (EBH 1999.94) a korábbi bírói gyakorlat szerint, ha a felperes a keresetében a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankcióit és sérelemdíj iránti igényét együtt érvényesítette, úgy keresete – a perérték meghatározása szempontjából – egységes keresetnek minősült és csak az összecszerűen meghatározott sérelemdíj (kártérítés) iránti igényt kellett figyelembe venni, a felróhatóságtól független (objektív) igényekre eső meg nem határozható perérték az Itv. 39. § (3) bekezdése

alapján csak akkor volt figyelembe vehető, ha az az alapján számítandó érték meghaladta a sérelemdíj iránti követelést.

[109] Az Itv. 39. § (1) bekezdése 2020. január 1. napjától a per tárgyának értékét tekinti az illeték megfizetésének alapjának a korábbi „eljárás tárgyának értéke” helyett. E jogszabályváltozás miatt – a Pp. háromtagú keresetfogalmára is figyelemmel – a korábbi gyakorlat nem tartható fenn. A háromtagú keresetfogalom esetében a kereset azonosíthatósága, megkülönböztethetősége más igényektől a kereseti kérelem, a tényelőadás és a jog fél általi minősítése (jogcím) vizsgálatával ejthető meg (A Polgári Perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I. kötet 1637 bekezdés, HVG ORAC). A háromtagú keresetfogalom egyik jelentősége éppen abban áll, hogy ezáltal dönthető el az is, fennáll-e keresethalmazat. Míg a polgári perrendtartásról szóló korábban hatályos 1952. évi III. törvény (rPp.) a kéttagú (petitum és tényállás) keresetfogalom talaján állt, a bíróság a jogcímhez nem volt kötve, a Pp. háromtagú keresetfogalmából következően a kereset kötelező tartalmi eleme a jogcím megjelölése. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami alapján a személyiségi jogi perekben a kereset, vagy a keresethalmazat fogalmát eltérően lehetne értelmezni.

[110] Ebből következően, ha a felperes a perben eltérő igényeket érvényesít, amelyeknek a Pp. 7. § 8. pontja szerinti jogalapja (a jogcím) különböző, akkor ezek az igények keresethalmazatot képeznek. A személyiségi jogsértés esetén a felróhatóságtól független (objektív) különböző jogkövetkezményeknek különböző a jogalapja, mert azok nem azonos anyagi jogszabályi rendelkezésen alapulnak. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-e) pontjában írt szankciók külön kérelmeket alapoznak meg, s a bíróság e körben is kötve van a kereseti kérelemhez. Csak az állított jogsértés, jogsértések megtörténtét vizsgálhatja, kizárólag ezen jogsértéseket állapíthatja meg és nem alkalmazhat más felróhatóságtól független szankciót, mint amit a fél a keresetben kért. Több objektív jogkövetkezmény alkalmazására irányuló kereseti kérelem esetén külön-külön vizsgálendő, hogy az egyes jogkövetkezmények (szankciók) alkalmazása indokolt-e. Az azonos magatartással elkövetett – azonos ténybeli alapokon nyugvó – de különböző jogcímeken előterjesztett jogsértések megállapítására, vagy más objektív jogkövetkezmények alkalmazására irányuló keresetek is tárgyi keresethalmazatban állnak egymással, mert az érvényesíteni kívánt igény jogalapja – a megsértett alanyi jog – eltérő. A felróhatóságtól független szankciók alkalmazására vonatkozó igény, illetőleg a sérelemdíj igény egymástól függetlenül és együttesen is érvényesíthető a sérelmet szenvedett fél döntésétől függően, ezért a sérelemdíj iránti igény valódi tárgyi keresethalmazatot képez a felróhatóságtól független jogkövetkezményekkel.

[111] A Kúria Pfv.20.194/2025/10. számú határozatának indokolása szerinti „egyetlen jogsértés” azt jelenti, az igényt érvényesítőnek egy személyiségi joga sérült. Ezzel szemben az azonos magatartással elkövetett több személyiségi jogsértés nem tekinthető egy jogsértésnek. Az egy jogsértésre alapított különböző igények érvényesítése pedig a részben eltérő jogalap miatt, a háromtagú keresetfogalomból következően keresethalmazatot képeznek. A Kúria Pfv.20.326/2024/6. számú határozatának indokolásában írt „szoros összefüggés” a Pp. 173. § (1) bekezdése szerint az előterjeszthető keresethalmazat körében vizsgálendő körülmény, de abból a háromtagú keresetfogalom szerint nem következik az, hogy a különböző jogalapon előterjesztett igények ne állnának egymással halmazatban.

[112] A fentiek alapján a Győri Ítéltábla következetes álláspontja szerint (pl. Pf.II.20.008/2026/8/I., Pf.II.20.016/2026/8/I.) sem a Pp., sem az Itv. rendelkezéseiből nem

következik, hogy valódi tárgyi keresethalmazat esetén az egyes kereseti kérelmek illetékmentesek lennének, vagy a valódi keresethalmazat egyik kereset után fizetendő illeték magába foglalná a további,almazatban álló kereseti kérelmek után fizetendő illeték egy részét vagy annak egészét. Az Itv. 40. § (1) bekezdése azt írja elő, hogy ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, az eljárás tárgya értékének megállapításakor – a járulékok figyelmen kívül hagyásával – az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni. Ezen rendelkezés alkalmazását nem zárja ki az Itv. 39. § (3) bekezdése, ugyanis az Itv. 40. § (1) bekezdése a több igény érvényesítése esetén követendő speciális szabály, másrészt utóbbi szabály is az „eljárás tárgya értékének” megállapításáról rendelkezik. A jelenleg irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a személyiségi jogi perekben valamennyi valódi tárgyi keresethalmazatként előterjesztett kereseti kérelem önálló illetékalapot képez, s az eljárás tárgyának így kumulált értéke alapján határozandó meg a fizetendő illeték mértéke. Ez áll összhangban a pertárgy értékének számítására vonatkozó Pp. 21. § (5) bekezdésében foglaltakkal is.

[113] A fentiekre tekintettel az ítéltábla eltért az elsőfokú bíróság által figyelembe vett illetékalaptól: az eljárási illetéket felperesenként 4 x 600.000 forint, továbbá az I. r. felperes vonatkozásában 1.061.900 forint, a II. r. felperes vonatkozásában 910.200 forint alapul vételével mindösszesen 6.772.100 forint illetékalappal számítva határozta meg az Itv. 42. § (1) bekezdése alapján.

[114] A per fő tárgya tekintetében az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte egyrészt a feljegyzett fellebbezési illeték (mely a fentiek szerint számított pertárgy érték alapján összesen 541.768 forint), továbbá a felperesek által felszámított és az alperes által nem vitatott összegű, forintra átszámított, az Ükr2. 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapított ügyvédi munkadíja és igazolt utazási költsége megfizetésére is.

Győr, 2026. április 30.

Dr. Lezsák József s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár Andrea s. k. Dr. Sarmon Hedvig s. k.

előadó bíró

bíró